دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

- دوشنبه
- ۱۶ دی ماه ۱۳۹۲
- ۴ ربیع الاول ۱۴۳۵
- ۶ ژانویه ۲۰۱۴
- شماره ۳۱۰۴
- ۴ صفحه

در گفتگو با محمد سیادت، نائب رییس اتاق بازرگانی خراسان رضوی مطرح شد:

بحران آب در کمین اقتصاد خراسان

وضعیت اقتصاد و صنعت خراسان رضوی هم این روزها شبیه آن چیزی است که در اقتصاد کل کشور به چشم می خورد اما عدم تحقق کامل بودجه ۹۲ ،بلاتکلیفی مدیریت استان و عدم اطمینان مدیران از حضور یا عدم حضورشان در ماه های آتی،افت صادرات به کشورهای همسایه، کاهش بودجه استان در مقایسه با شاخص های جمعیتی و اقتصادی در بودجه پیشنهادی ۹۳ و ... از دیگر مسائلی است که در کنار سایر چالش های اقتصادی کلان کشوری ذهن فعالان اقتصادی استان را به خود مشغول کرده است.اما بحران دیگری که این روزها توجه کمتری را به خود جلب کرده است،افت سطح آب های زیرزمینی و خطر نایاب شدن این ماده حیاتی در سال های آتی در کنار خطر بالقوه نشست زمین همزمان با ساخت و سازهای رو به رشد است.این موضوعات را در گفتگو با محمد سیادت،نایب رییس اتاق بازرگانی خراسان رضوی و از فعالان قدیمی صنعت استان در میان گذاشتیم که در ادامه از نظرتان می گذرد....**ادامه در صفحه ۳**

در گردهمایی میان فصلی فرهنگسرای فردوسی به مناسبت زاد روز حکیم ابوالقاسم فردوسی عنوان شد:

زبان؛مهمترین گنج فرهنگی جامعه

صفحه آخر

رونمایی از شاهنامه نگاشته شده با خط نستعلیق به قلم استاد رسول مرادی - عکس:نگین باختی /دنیای اقتصاد

سرمقاله

خود کفایی با اعمال شاقه!؟ شاید وقتی دیگر!

علی فریدونی*

یکم: چهارماه پس از وزارت و پایان انتصابات در ستاد، به دیدنش رفتم. جایی که هیچ شباهتی به ستاد وزارت نداشت! هتلی با قدمت ۵۰ ساله، با حیاطی بسیار کوچک و مملو از خودروهای در هم تنیده و صدای گوشخراش جوشکاری و بوی تند و مشمئز کننده رنگ آمیزی و نقاشی و ... در طبقات که هر ارباب رجوع منصفی را به تامل وا می داشت؛ این در حالی بود که گویا حداقل ۱۵ تا از معاونت ها و ادارات کل ستادی در اینجا نبوده و در سطح تهران پراکنده اند!

دوم: علیرغم اینکه قبلا و طی دو یادداشت به موضوع واگذاری کاخ کشاورزی به قوه قضائیه در دولت قبل، پرداخته و خود را فارغ از پرداختن مجدد به آن می دانستم (بلوار بی مسما،شرق، ۹۱/۳/۱ – آقای روحانی! خانه مارا به ما برگردان!بهار، ۹۲/۳/۳۰) اما چون عودت این ساختمان به بخش کشاورزی به صورت یک مطالبه عمومی بخش درآمده، لذا پس از احوالپرسی، فی البداهه این موضوع را مطرح نمودم! ایشان با ناراحتی سری تکان داد و اظهار داشت: "برخلاف برخی از آقایان که موضوع را حیثیتی نموده و حتی مرا از طرح آن در جلسات بر حذر داشته اند؟! بنده مایل نیستم روابط خوب و صمیمی دولت با سایر قوا را با طرح چنین مسائلی مخدوش کنم [در اینجا بود که با خود گفتم با این تعارفات، ساختمان به بخش بر نمی گردد! بهتر است با نوشتن مطلب جدیدی از بزرگان کشور و رئیس جمهور محترم استمداد بطلبم که حاصلش وجیزه حاضر است!] آنچه که بیشتر مرا آزار می دهد، این است که همه نهادهایی که به منظور انجام امور زیر بنایی و...

ادامه در صفحه ۲

یادداشت هفته

درآمدهای نفتی و توسعه صنعتی ایران

آزاده خرمی مقدم*

توسعه را در کوتاه کلام می توان به صورت رشد کمی و کیفی کالاها و خدمات در تمامی بخش ها به طور مداوم و موازی تعریف کرد. از طرفی صنعت نیز به صورت مجموع تمام واحدهایی که در تولید، توزیع یا مصرف محصول نقش دارند قابل تعریف است. ترکیب دو تعریف پیشین مفهوم «توسعه صنعتی» را به دست می دهد.

حال سوالی که در این نگاره مطرح است، این است که چرا کشور ایران –با وجود دارا بودن موهبت منابع طبیعی (نفت و گاز) اندوخته سرمایه قابل توجه و نیروی کار زیاد و به ظاهر کارا (نرخ فزاینده فارغ التحصیلان دانشگاهی) –در دستیابی به این مفهوم با شکست روبرو بوده است؟

ادامه در صفحه ۳

غلامحسین شافعی در گفتگو با دنیای اقتصاد:

ثبات در نرخ ارز، مهمترین دغدغه صادرکنندگان است

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای شهر عنوان کرد:

توجه به تولید داخلی؛ راهکار مقابله با تحریم‌ها

فرماندار مشهد در گفتگو با دنیای اقتصاد:

جاذبه گردشگری به افزایش میزان حضور زائر کمک می‌کند

صفحه ۲

واقفان و عزاداری اهل بیت(ع)

از ثمرات موقوفات سوگواری و عزاداری اهل بیت(ع) می توان به برگزاری سالانه بیش از ۵ هزار جلسه سخنرانی، دو هزار و ۲۰۰ مراسم مداحی، دو هزار و ۳۰۰ جلسه بیان احکام و سه هزار و ۵۰۰ جلسه قرائت ادعیه و زیارت در حرم مطهر رضوی اشاره کرد

واقفانی که درآمد حاصل از موقوفات خود را به سوگواری و عزاداری اهل بیت (ع) اختصاص داده اند، پس از قرن ها همچنان از نام شان به نیکی در این مراسم یاد می شود.

همه ساله بخشی از عواید حاصل از موقوفات آستان قدس رضوی در شهرهای مختلف برابر نیات واقفین به مراسم سوگواری و عزاداری اختصاص می یابد.

اداره تبلیغات اسلامی آستان قدس رضوی متولی برگزاری بسیاری از مراسم سخنرانی و عزاداری اهل بیت (ع) است که بصورت شبانه روزی در حرم مطهر رضوی برگزار می شود.

از ثمرات موقوفات سوگواری و عزاداری اهل بیت(ع) می توان به برگزاری سالانه بیش از ۵ هزار جلسه سخنرانی ،دو هزار و ۲۰۰ مراسم مداحی، دو هزار و ۳۰۰ جلسه بیان احکام و سه هزار و ۵۰۰ جلسه قرائت ادعیه و زیارت در حرم مطهر رضوی اشاره کرد.

برگزاری مراسم تعزیه و روضه خوانی در منزل میرزا جعفر قلی میرزا طبق وقف نامه مرحوم که در حوالی حرم مطهر و مسجد گوهرشاد بوده است و در حال حاضر نیز در مسجد گوهرشاد واقع شده است، روضه خوانی در شب های جمعه و دوشنبه در روضه متبرکه، طبق موقوفه فتحعلی خان صاحب دیوان، وعظ و ارشاد و ذکر مناقب ائمه اطهار در ایام مختلف سال طبق موقوفه هوشنگ و مصطفی قلی رام، تعزیه داری امام حسین (ع) در دهه عاشورا و لیالی جمعه در محل دارالسیاده، طبق موقوفه محمد قاسم ملک التجار و عزاداری امام حسین (ع) در هر روز و شب جمعه، طبق موقوفه میرزا محمد مومن برخی از موقوفاتی است که پس از گذشت قرن ها در حرم مطهر رضوی برگزار می شود.

همچنین موقوفه تعزیه داری حضرت سید الشهداء(ع) در محدوده وقفی مریم خانم زوجه محمد باقر سمنانی با در نظر گرفتن حدود حوالی طبق وقف نامه، در حال حاضر در مسجد صدیقی ها جنب حرم مطهر رضوی برگزار می شود.

www.aqr.ir

سرکار خانم مهندس راضیه علیرضایی

ریاست محترم سازمان صنعت،معدن و تجارت خراسان رضوی

انتصاب شایسته جنابعالی که سال ها در حوزه های مختلف صنعت و اقتصاد این استان پرشکوه، تکیه گاه وزین فعالان این حوزه بوده اید، گویای عزم راسخ تصمیم سازان کشور برای بهره گیری از تجارب ارزنده مدیران کاردان و لایق استان و حرکت در مدار توسعه و پیشرفت این سرزمین مقدس است.

این انتخاب پرشگون را به تمامی فعالان عرصه های اقتصادی و بازرگانی آستان ملائک پاسبان رضوی تبریک می گوییم و برای سرکارعالی در رسالت خطیر و سختی که بر دوش گرفته اید آرزوی قوام و دوام و مانایی می نماییم.

امیر شهلا،پیمان عباسی،عباس میرزاده، معصومه ریاحی،بتول گندمی،شهناز رمارم

جناب آقای رامین آرمات

مدیر محترم روابط عمومی شرکت سپاد خراسان

بدینوسیله انتخاب شایسته شما را صمیمانه تبریک عرض نموده، سربلندی و عزت روزافزون تان را از درگاه خداوند متعال خواستاریم.

سرپرستی روزنامه دنیای اقتصاد در خراسان رضوی

برای سفارش و رزرو آگهی با ما تماس بگیرید

دنیای اقتصاد

۰۵۱۱ ۷۲۳ ۷۶ ۳۰

۰۹۱۵ ۵۰۹ ۲۷ ۹۳

Mashhad@den.ir

سازمان آگهی ها

نسخه الکترونیک

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

دوشنبه ها در وب سایت روزنامه دنیای اقتصاد

www.den.ir

email:Mashhad@den.ir

On Mondays!

سرمقاله

خود کفایی با اعمال شاقه!؟ شاید وقتی دیگر!

■ ادامه از صفحه اول

نیز دستیابی به خود کفایی گندم و سایر محصولات استراتژیک ساخته بودیم؛ نابود شده است و از روحیه و انگیزه قبل هم خبری نیست!؟"

سوم: هرچند که هدفم از نگارش این یادداشت، بیان گوشه ای از شرایط دشوار کار در این دوره و از جمله آوارگی و دربدری است، ولی چون کانون تحمل این سختی ها، شخص وزیر است لذا ناگزیرم کمی به آقای مهندس حجتی هم بپردازم. کسی که بیشتر از آنکه حرف بزند، عمل می کند. فردی که به راستگویی و استغنای طبع شهره است. شخصیتی که رهبری ارجمند کشور درباره اش فرموده اند: «حجتی می تواند گندم را خود کفا کند، اگر بخواهد» او خواست و شد! هر چند خودش معتقد است «خدا گندم را خود کفا کرد».

چهارم:البته مهندس حجتی بی نیاز از این تعاریف است و بنده هم که اکنون و در طی ۸ سال اخیر برخلاف سیاقم، چنین می کنم، در واقع وظیفه اخلاقی و ملی ام را انجام می دهم. چه، پرداختن به چنین انسان هایی که حرف و عملشان یکی است، پاسداشت خوبی ها و نیکی ها در گفتار و کردار است! موضوعی که شوربختانه جامعه ما از کمبود آن و حتی فقدان اش، رنجور است و این رنجوری در طی این ۸ ساله اخیر تشدید هم شده است!

پنجم: در حالی که مهندس حجتی به اتفاق تنها کارگر مهاجرش مشغول باغداری در ورامین بود (باغچه ای که ۱۰-۸ سال پیش صحرایی بی آب و علف مشهور به صحرای ربذه بود! و علیرغم برخی نامهربانی ها اینک به قطعه ای از بهشت می مانست !) و در سال جاری نیز به عنوان تولید کننده پسته سالم مورد تقدیر قرار گرفت!، مجددا به سراغش آمده و از وی خواستند که «به داد گندم برسد».

ششم: هر چند که به دلیل سوء مدیریت ۸ ساله اخیر دربخش، ممنوعیت واردات دوره قبل لغو و به سونامی آن در این دوره مبدل شده بود (نگارنده، سونامی واردات، آفت بخش کشاورزی، شرق ۹۰/٤/۲۰) و حال محصولات کشاورزی عموما و گندم خصوصا، مطلقا خوب نیست و دستیابی مجدد به خود کفایی آن بسیار دشوار و حتی غیر ممکن است، ولی برای کسی که معتقد است «این کشور اگر چندین بار زیر و رو شود باز هم می توانیم آن را بسازیم! » شاید آنقدر ها سخت نباشد. مشروط به اینکه روحیه او و همکارانش را برای چنین مسائل جزئی (عدم عودت ساختمان بلوار کشاورز به بخش) خراب نکرده و سرمایه گذاری در بخش را افزایش دهیم. چه، در اینصورت با حفظ منابع پایه (آب و خاک) دستیابی به چنین اهدافی شدنی است. بدیهی است در غیر اینصورت بایستی گفت : «خود کفایی با اعمال شاقه! شاید وقتی دیگر! ».

هفتم : جناب آقای دکتر روحانی! استحضار دارید که خرابی های بخش کشاورزی با سایر بخش ها قابل قیاس نیست! چه، خرابی های این بخش قابل بازسازی نیست، بلکه بایستی آنها را نوسازی کرد و به همین دلیل فعالان این بخش از حضرتعالی انتظار دارند که متولیان (دولتی و غیر دولتی) آن را، به صورت ویژه در کنف حمایت خودتان قرار دهید. عنایت دارید که کشورهای توسعه یافته نیز امر توسعه را از بخش کشاورزی شروع و به موفقیت های بعدی نایل آمده اند. البته دو اقدام اساسی دولت تدبیر و امید در ابتدای شروع بکار (اعلام به موقع و همراه با افزایش نرخ خرید تضمینی گندم و کاهش سهم بیمه کشاورزان) کشاورزان را بسیار خوشحال کرد و تهیه و تدارک به موقع کودهای پاییزه نیز آنها را از استیصال نجات داد. اقداماتی که با پیگیری های شخص مهندس حجتی و حمایت دولت انجام پذیرفت (نگارنده، زمین سوخته، شرق، ۹۲/٦/۱۲)

هشتم: جناب آقای رئیس جمهور!

اینک که با عنایت بزرگان کشور و درخواست جنابعالی واستقبال و حمایت کم نظیر فعالان بخش کشاورزی، آقای مهندس حجتی- به رغم میل باطنی اش - به بخش بازگشته و مع الاسف به دلایل نوشته و نانوشته از همراهی برخی همکاران مجرب، فداکار و وفادارش محروم مانده و اکثر آنهایی هم که اکنون به گردش جمع شده اند؛ به حکم قلب آمده اند نه عقل! استدعا دارم از طریق رایزنی با بزرگان محترم کشور، کاخ کشاورزی را به صاحبان اصلی اش برگردانید و اجازه نفرمایید که روحیه ی وزیر محترم - که به دلیل ماخوذ به حیاء بودن، از برخی پیگیری های ویژه خودداری می ورزد- و همکاران سخت کوشش برای اینگونه امور تضعیف شده و یا مورد سوال و احتمالا سرزنش قرار گیرند.

رجاء واثق دارم که با اعاده این ساختمان (که نماد و نمود بخش کشاورزی است) به بخش کشاورزی، روحیه مسئولین دولتی و مخصوصا تشکل های غیر دولتی بخش(NGO'S) جهت کسب موفقیت های بیشتر، چندین برابر خواهد شد.

***عضو هیات علمی وعضو سابق شورای نظام مهندسی کشاورزی خراسان رضوی**

غلامحسین شافعی در گفتگو با دنیای اقتصاد:

ثبات در نرخ ارز، مهمترین دغدغه صادرکنندگان است

شافعی:ثبات در نرخ ارز جدای از اینکه نرخ ارز چقدر باشد، خیلی مهم است. عکس:مهر

دنیای اقتصاد-جلسه هفته گذشته شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی که با حضور وزیر اقتصاد و رییس اتاق بازرگانی ایران برگزار شد،خبرهای خوشی برای فعالان بخش صادرات به همراه داشت. از پیگیری بخش نامه حذف مالیات بر صادرات که مدتی است ابلاغ اما اجرایی نشده است، تا تسهیل در ارائه تسهیلات از سوی بانک توسعه اسلامی.در این زمینه با غلامحسین شافعی،رییس اتاق بازرگانی ایران گفتگو کردیم که در ادامه می آید.

مدتی است که از بخش نامه حذف مالیات بر صادرات می گذرد اما مثل اینکه این بخش نامه هنوز اجرایی نشده است؟

علی‌رغم اینکه از دو ماه پیش این قضیه مطرح شده ولی نظر فعالان اقتصادی اجرایی نشده است، جوابی که وزیر اقتصاد دادند این بود که گفتند من دستور اجرایی اش را چند روز پیش صادر کرده‌ام. منتها ما خواستیم متن نامه را ببینیم که این کار ظرف این یکی دو روز انجام خواهد شد. ایشان گفتند که دستور اجرایی این مورد را داده اند و خیالمان را راحت کردند،اما حالا دوباره متن دستور العمل را باید دید که دقیقا چیست.

شما فکر می‌کنید حذف مالیات چقدر روی افزایش میزان صادرات تاثیر داشته باشد ؟

هر نوع مشوقی که برای صادرات در نظر گرفته شود بر میزان صادرات بی تاثیر نیست، ولی بیشترین چیزی که روی مسئله صادرات ما تاثیر دارد ثبات است، مثلا در نرخ ارز صادرکننده باید خیالش راحت باشد که شوک ارزی در کشور اتفاق نمی افتد که درعرض یک ماه یکباره ۲۰۰ تا ۳۰۰ تومان بالا و پایین رود، این ثبات در نرخ ارز جدای از اینکه نرخ ارز چقدر باشد خیلی مهم است.

در جلسه شورای گفتگو از تسهیلات بانک توسعه اسلامی برای صادرکنندگان گفته شد،در نظر گرفتن این تسهیلات را در گره گشایی از کار صادرکنندگان چقدر موثر می دانید؟

به هر صورت بانک توسعه اسلامی تسهیلاتی ارزان قیمت ارائه می‌دهد و این قطعا می‌تواند روی فعایتهای ما خیلی اثرگذار باشد. امروز خود آقای وزیر اقتصاد هم صحبت می‌کردند که در جهت افزایش استفاده از این تسهیلات اقداماتی در حال انجام است که انشالله اگر به ثمر برسد مطمئنا در اقتصاد ما اثرگذار خواهد بود. چون اولا این تسهیلات تسهیلات خارج از کشور است و به منابع داخلی به آن صورت اثر نمی‌کند و بعد هم نرخ تسهیلات یک نرخ تدریجی است که حتما می‌تواند مثمر ثمر باشد.

فرماندار مشهد در گفتگو با دنیای اقتصاد:

جاذبه گردشگری به افزایش میزان حضور زائر کمک می‌کند

حسن موحدیان:این طور نمی دانم که اگر شهری تمیز و زیبا با جاذبه‌های گردشگری ایجاد کنیم به زیارت ضرر بزند و به نظر من این موضوع زیارت را بیشتر می‌کند. عکس:مسعود نوذری/Photonozari.com

دنیای اقتصاد-بودجه زیارت و ابهام در تخصیص این بودجه برای سال آینده یکی از موضوعات مهمی است که این روزها همچون سایر موضوعات پر اهمیت استان زیر سایه بلاتکلیفی مدیریت خراسان رضوی قرار گرفته است.این موضوع باعث شد تا به سراغ فرماندار مشهد برویم و نظر آقای موحدیان را در این زمینه جویا شویم.

خبرها حکایت از ابهام در تخصیص بودجه زیارت در بودجه سال آینده دارد و این در حالی است که هنوز بودجه های قبلی هم محقق نشده است.این موضوع را چطور ارزیابی می کنید؟

مستحضر هستید در بحث زیارت ما تنها امام معصومی را داریم که در ایران پیکر شریفشان اینجا مدفون است و سالانه مشتاقان زیادی دارد، ما سالانه ۲۵ میلیون مسافر را در مشهد پذیرا هستیم و این مسئله خودش برای کارهای فرهنگی پایگاه بزرگی است و همه کسانی که اینجا می‌آیند آمادگی این را دارند که با هزینه خودشان کار فرهنگی و معنوی انجام دهند.

دولت باید به این کار ورود پیدا کند و به بودجه های استانی اکتفا نشود، چون این یک کار ملی است. این بود که پیگیری‌هایی شد تا بودجه زیارت تصویب و در مشهد کلید خورد ولی بعدا که به مجلس رفت متاسفانه شهرهای دیگر را هم اضافه کردند که حرفی نداریم و ماهم معتقدیم هرجا که کار فرهنگی شود خوب است. قم، شاهچراغ و ... ولی مشکل این بود که بودجه زیارت از اول محقق نشد و متاسفانه امسال هم اینگونه است. البته شرایط فعلی دولت شرایط درستی نیست، به لحاظ درآمدی مشکلاتی وجود دارد، نباید زیاد به دولت خرده بگیریم، اما امسال هم تاکنون ٤ میلیارد از ۲۵ میلیارد تومان از بودجه زیارت محقق شده است.

همه کسانی که به مشهد می‌آیند به قصد زیارت می‌آیند، یعنی شما کسی را پیدا نمی‌کنید که به مشهد بیاید و هدف اول و اصلی اش زیارت نباشد، اگر ما بتوانیم زائر را دو روز بیشتر در مشهد نگه داریم باز سحرش به حرم می‌رود.

شرایط فعلی دولت شرایط درستی نیست، به لحاظ درآمدی مشکلاتی وجود دارد، نباید زیاد به دولت خرده بگیریم، اما امسال هم تاکنون ٤ میلیارد از ۲۵ میلیارد تومان بودجه زیارت محقق شده است.

در حوزه شهری این مسئله به شهرداری هم مربوط می‌شود.

بله بالاخره زائری که اینجا می‌آید حمل و نقل می‌خواهد، اسکان می‌خواهد و خیلی کار دارد. درست است برای کار معنوی می‌آید اما در شهر باید امکاناتی را برایش فراهم کنیم و قطعا قسمتی از این بودجه هروقت که می‌آمده به شهرداری داده می‌شده است.

اما شهرداری اغلب از عدم دریافت بودجه زیارت گله مند بوده است؟

قسمتی از بودجه زیارت را می‌گرفته اند ولی شاید ادعایشان بیشتر بوده است.

نظر شما راجع به اینکه گفته شده است ایجاد جاذبه گردشگری بعد معنوی شهر و جانبه زیارتی شهر را تحت الشعاع قرار می‌دهد، چیست؟

من شخصا این اعتقاد را قبول ندارم،همه کسانی که به مشهد می‌آیند به قصد زیارت می‌آیند، یعنی شما کسی را پیدا نمی‌کنید که به مشهد بیاید و هدف اول و اصلی اش زیارت نباشد، اگر ما بتوانیم زائر را دو روز بیشتر در مشهد نگه داریم باز سحرش به حرم می‌رود.این است که من این طور نمی‌دانم که اگر شهری تمیز و زیبا با جاذبه‌های گردشگری ایجاد کنیم به زیارت ضرر بزند و به نظر من این موضوع زیارت را بیشتر می‌کند. افرادی که یک روز می‌مانند اگر کاری کنیم که دو روز بمانند، آن روز دوم هم حرم می‌روند.آن طور نیست که روز دوم بگوید می‌روم سراغ کارهای دیگرم. اینجا مشهد است و هرکس بیاید حتما شب و سحر حرم است، همین الان هم می‌بینید که اینگونه است. فرض کنید جنابعالی بروید قم، ممکن است جای دیگری کاری داشته باشید اما باز روز د وم زیارت را می‌روید. روز سوم هم شبش به زیارت می‌روید ولی به کار دیگرتان هم می‌رسید و اصل زیارت است.

بودجه خراسان رضوی با کاهش روبرو بوده است و طبعا مشهد هم از این موضوع مستثنی نیست،در استان های دیگر اعتراضات نسبتا شدیدی از سوی نمایندگان مجلس ابراز شد، اما به نظر می رسد اینجا خیلی مسئله از اهمیت برخوردار نبوده است.

این کاهش بودجه برای همه است.معتقدم باید دولت را در این شرایط سختی که دارد کمک کنیم و فشار بیش از حد به دولت نیاوریم که بودجه غیر واقعی ببندد. اگر مجلس فکر می‌کند منابع دیگری را دولت می تواند فراهم کند اظهار نظر کند، این موضوع طبیعی است و در دولت‌های دیگر هم بوده و این دولت هم مستثنی نیست، ولی من شرایط را شرایطی می‌بینم که همه باید به دولت کمک کنند، یعنی با غرغر کردن و کنار رفتن و سر و صدا کردن، نباید مشکلات را اضافه کنیم.

به عنوان سوال آخر در شرایط فعلی اولویت اول شهر مشهد را چه می‌دانید؟ بعضی معتقدند اگر خط آهن سریع السیر مشهد-تهران احداث شود تحول شگرفی در توسعه مشهد رخ خواهد داد.

به نظر من آنچه زائر بیشتر از هرچیزی نیاز دارد حمل و نقل سریع است، بعدش اسکان است که این دوتا باید حل شود.

در کمیسیون مشارکت‌های شورای شهر مشهد مطرح شد:

لزوم توجه به مبانی اقتصاد اسلامی در فرآیند سرمایه گذاری‌ها

اعضای کمیسیون سرمایه گذاری و مشارکت های شورای اسلامی شهرمشهد بر توجه به مبانی اقتصاد اسلامی در روند سرمایه گذاری پروژه‌های مشارکتی تاکید کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی شورای اسلامی شهرمشهد،عبدالکریم جوادی در جلسه کمیسیون مشارکت‌های شورا که به موضوع روند سرمایه گذاری در مشهد اختصاص داشت، اظهار کرد: مهم‌ترین معضل پیش روی سرمایه گذاران مربوط به بلا تکلیفی آن‌ها در روند ورود به پروژه‌های مشارکتی است.

وی افزود:باید بسته‌های سرمایه گذاری در نقاط مختلف شهر تعریف شده و در آن‌ها مواردی از جمله مشکلات موجود در مسیر دریافت پروانه ساختمان مرتفع شود.

جوادی با اشاره به اهمیت روند سرمایه گذاری به عنوان پروسه تعریف شده برای حضور سرمایه گذار، خواستار بررسی مجدد این فرآیند و رفع مشکلات آن شد.

علی اصغر نخعی راد، عضو دیگر کمیسیون نیز در این خصوص گفت: بایدبه مبانی اقتصاد اسلامی در تعریف و تدوین فرآیند سرمایه گذاری توجه شود.

دستور کار بعدی کمیسیون مشارکت‌ها، مربوط به بررسی پروژه مشارکتی درمنطقه یک شهرداری بود که مورد بحث و تبادل نظر اعضاء قرارگرفت. نماینده شهرداری در توضیح این لایحه گفت: در بررسی انجام شده دو سناریو برای قرارداد این پروژه تعریف شده که در سناریو اول مدت زمان ساخت پروژه یک و نیم ساله و مدت بهره برداری توسط سرمایه گذار ۹/۵ ساله، و استفاده از فضاهای فرهنگی توسط شهرداری انجام خواهد گرفت.

عنایت کلایی افزود: بر اساس سناریو دوم، مدت ساخت یک نیم ساله، مدت زمان بهره برداری توسط سرمایه گذاری ۸/۵ ساله، و استفاده از فضای فرهنگی توسط سرمایه گذار پیش بینی شده است.

در این خصوص با توجه به ایراداتی که کارگروه کمیسیون از متن قرارداد ارائه کردقرار شد تا لایحه جهت بر طرف شدن موارد اصلاحی، مجددا توسط شهر داری مورد بررسی قرارگیرد.

خبر

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای شهر عنوان کرد:

توجه به تولید داخلی؛ راهکار مقابله با تحریم‌ها

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای شهر گفت: می‌توان در سطوح کلان، نیازهای کشور را شناسایی و بامدیریت مناسب، نسبت به رفع آن‌ها اقدام کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی شورای اسلامی شهرمشهد، براتعلی خاکپور اظهار کرد: با توجه به اینکه جمهوری اسلامی ایران در زمینه تکنولوژی‌های روز دنیا، از توانایی بالایی برخوردار است، می‌توان در سطوح کلان، نیازهای کشور را شناسایی و بامدیریت مناسب، نسبت به رفع آن‌ها اقدام کرد. وی افزود: بایددرمرکز پژوهش‌های شورای شهر، توان سنجی دانشجویان و کارشناسان صورت پذیرد تا کارهای پژوهشی و پروژه‌ای دانشجویان در مسیر نیازهای کشور انجام شود. عضو کمیسیون فنی و عمرانی شورای اسلامی شهر مشهد تصریح کرد: باید با هدف تامین نیازهای شهر، بسترهای لازم برای تامین نیازها و تولید محصولات داخلی فراهم شود و مدیریت شهری نیز به سمت تولید محصولات مورد نیاز حرکت نماید.

خاکپور تاکید کرد: تحریم‌های ظالمانه استکبار جهانی علیه ملت ایران باعث شده تا بسیاری از ایده‌هایی که از جانب نخبگان مطرح شده است جنبه اجرایی پیدا نکند که راهکار حل این مشکل، گام نهادن در مسیر تولید نیازها در داخل کشور است. رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهدخاطر نشان کرد: درصورت از بین رفتن تحریم‌ها، جمهوری اسلامی ایران تامین کننده نیازهای فنی ومهندسی کشورهای همسایه خواهد بود.

دیدگاه

متغیرهای غیر قابل کنترل در بازار مسکن

سیدمحمدرضا احمدی*

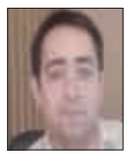

حوالی ساعت ۹ شب بود که شماره ای نا آشنا بر سراچه ذهن مشوش من که به مناسبت این ایام دم به دم انتظار اتفاق تازه را می کشید، تلنگری وارد کرد. یکی از دانشجویان دانشکده که هم اکنون از همکاران روزنامه دنیای اقتصاد شده است به بهانه انتشار ضمیمه هفتگی خراسان رضوی این روزنامه می خواست تا مطلبی در مورد اقتصاد مسکن جمع و جور کنم و به اصطلاح خودمانی یک تحلیل از وضع موجود و پیش بینی از اوضاع موهوم آینده ارائه بدهم . پاسخ دادن به این درخواست زمان زیادی نگرفت، چون خیلی سریع ذهنم را به سمت فعالیتهای گذشته نه چندان دوری برد که با کمک دوستان هم دانشکده ای اقدام به انتشار ماهنامه های اقتصادی دانشجویی می کردیم وروزگار را با طعم و حال و هوای فعالیت های دانشجویی می گذراندیم. لذا تصمیم گرفتم به خواسته دوستان لبیک گفته و این شد آن چیزی که اکنون در پیشگاه شما عزیزان عرضه می کنم:

نظرات و پیش بینی های متعددی از بازار مسکن در جراید، رسانه ها و محافل عمومی و خصوصی و حتی گردهمایی ها و سمینارها مطرح می شود که هر کدام از یک زاویه و با ذکر یک یا چند پارامتر به موضوع پرداخته شده است. در علم اقتصاد عوامل تاثیر گذار بر عرضه و تقاضای هر کالا (حال در اینجا و به طور خاص بازار مسکن) شامل عوامل متعددی است که برخی از این متغیرها اصطلاحا قابل کنترل(Controllable Variables) و تعدادی غیر قابل کنترل(Uncontrollable Variables) می باشند. به نظر می رسد در بازار امروز مسکن متغیرهای غیر قابل کنترل نقش جدی تری را ایفا می نمایند. حال سوالی که ممکن است برای خواننده ایجاد شود این است که متغیر غیر قابل کنترل چیست و چگونه بر بازار تاثیر می گذارد.

متغیر غیر قابل کنترل به متغیر یا متغیرهایی اطلاق می شود که اطلاعاتی از گذشته آنها وجود ندارد و نشانه های آن برای پیش بینی احتمالی نتایج آن در آینده در دسترس نیست. مثلا عمده پدیده های طبیعی نظیر زلزله،آتشفشان و... از این دسته هستند. حال سوال اساسی این است که در بازار مسکن، متغیرهای غیر قابل کنترل چه عواملی هستند و چگونه نقش تاثیر گذار خود را ایفا می نمایند. اظهار نظر یک مقام مسئول بلند پایه کشوری، سیاست خارجی کشور در مواجهه با جوامع بین المللی (خواه ستیزه جویانه یا از سر مودت) ، تعویض یک مدیریت شهری تاثیر گذار، تغییر قوانین مقررات به صورت سلیقه ای و... که عمده این موارد به صورت مستقیم بر امنیت سرمایه گذاری و غیر مستقیم بر بازار مسکن تاثیر خواهد گذاشت.

خلاصه کلام اینکه همواره در بازار مسکن و در نگاه کلی تر بازار ساخت و ساز، عوامل غیر مستقیم(عواملی به جز مواد اولیه،هزینه های احداث و...) تاثیرات جدی حداقل در مدت اخیر داشته اند و به اصطلاح هزینه های مبادله ایجاد شده ناشی از این متغیرهای غیر قابل کنترل، بر عوامل تاثیر گذار مستقیم بر بازار مسکن سایه انداخته است.

سخن آخر اینکه سعی خواهم نمود از این پس طیفی از موضوعات پیرامون مسائل اساسی اقتصاد کشور با تکیه بر مباحث اقتصادی مشهد را تدوین و نتایج آن را تقدیم خوانندگان محترم نمایم.

***دانشجوی دوره دکتری اقتصاد**

یادداشت هفته

درآمدهای نفتی و توسعه صنعتی ایران

■ ادامه از صفحه اول

... ایران کشوری است که از موهبت درآمد نفتی برخوردار است. در بدترین حالت با این ثروت می شد تکنولوژی، فناوری و صنایع اولیه را از کشورهای دیگر خریداری کرد و در مراحل بعد با گسترش نوآوری تبدیل به یک کشور صنعتی شد. اما این یک دیدگاه بلند مدت را می طلبد. دیدگاهی که ایران فاقد آن است. حمایت از تولید که مهمترین گام برای توسعه صنعتی است، مستلزم نگرش بلندمدت به این قضیه است.

در ایران موهبت درآمدهای نفتی به «نفرین منابع» مبدل شده است. چرا که این درآمدهای نفتی به ابزاری برای کسب رانت های کلان بدل شد. قوانین و قواعد(رسمی و غیر رسمی) ناکارآمد حاکم، خود دلیل بزرگی برای پیشرفت نکردن است. اما به طور خاص در زمینه عدم توسعه صنعتی باید دید دانش فنی، اندوخته سرمایه و فناوری چه روندی را طی کرده است؟

دانش فنی نیازمند آموزش و خلاقیت و تربیت نیروی انسانی متخصص است. دانشگاه ها در بالاترین مرتبه باید بهترین مکان برای تولید دانش فنی باشند. اما علی رغم بالا بودن نرخ فارغ التحصیلان دانشگاهی خلاقیت رواج نیافته است. دلیل آن هم به سیستم پاداش دهی جامعه برمی گردد. شان اجتماعی و موقعیت و محبوبیت بالا فقط به مدرک بالاتر و کسب عناوین و القاب محدود می شود نه انگیزه برای کسب دانش و تخصص. از طرف دیگر، در کشور ایران پل ارتباطی میان دانشگاه و صنعت متزلزل و غیر قابل عبور است.

از طرفی مهمترین سرمایه طبیعی و ثروت ایران نفت آن است که به دلیل فضای نامناسب اقتصادی – اجتماعی امکان استفاده از درآمدهای نفتی برای سرمایه گذاری بلندمدت محقق نشده است. از نظر سرمایه انسانی هم اندیشمندان جایگاهی در تصمیم گیری ندارند و پدیده فرارمغزها خود مدعای شرایط نامساعد برای حضور آن هاست. حضور مدیران ناکارآمد نتیجه انتصاب ها بر اساس رابطه سالاری نه شایسته سالاری است. (می توان گفت یکی از دلایل دیدگاه منفی مردم به ثروتمندان در ایران، باور وابسته بودن آنان به قدرت است.) نااطمینانی بالا و فضای پرریسک و مخاطره هم عاملی مهم در جهت خروج سرمایه و عدم سرمایه گذاری در ایران است که خود نشان از کمبود سرمایه نقدی برای خرید و بازسازی تجهیزات صنعتی تلقی می شود. شائبه وجود رانت در اختصاص دلارهای نفتی، مجوزهای صادرات و واردات، تخصیص اعتبارات بانکی و پایدار نبودن سیاست گذاری ها و عدم نظارت بر اجرای طرح های مصوبه همگی موانعی در جهت عدم انباشت سرمایه تلقی می شوند.

علاوه بر این ها، فناوری و تکنولوژی ناکارآمد و بعضا سنتی حتی در محصولات کشاورزی که شرایط مناسب برای تولید آن ها وجود دارد مانعی بر سر راه افزایش تولید است. وخیم تر شدن روابط بین المللی و تحریم ها بر عدم استفاده از تکنولوژی های بهتر بیش از پیش تاثیرگذار شده است.

سیاست گذاری ها، تضاد و تخاصم بین نخبگان سیاسی حاکم، وجود رانت های کلان و بطور کلی ساختار بوروکراسی و حکومتی چه از نظر قواعد و قوانین موجود و چه نحوه اجرای آن که متاثر از محیط نهادی حاکم بر جامعه است، نشانگر تسلط نگرش کوتاه مدت در کشور است. به همین دلیل گرایش به تجارت و واسطه گری بسیار بیشتر از تلاش برای حمایت از تولید ملی است. با توجه به قابلیت های موجود برای تسریع در آهنگ توسعه کشور به تحول نهادی همه جانبه، قوانین رسمی و باورها و فرهنگ عمومی نیازمندیم که در این راستا عزم ملی و نقش دولت و وسایل ارتباط جمعی تعیین–کننده خواهد بود.

***دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد دانشگاه مازندران**

قیمت مسکن

نرخ پیشنهادی فروش واحدهای مسکونی در مناطق مختلف مشهد

محله	متراژ (متر مربع)	عمر بنا (سال)	قیمت هر متر مربع (تومان)
فرهنگ (معاد)	۱۶۵	نوساز	۳,۵۰۰,۰۰۰
امامت ۳	۱۷۵	نوساز	۳,۷۰۰,۰۰۰
امامت ۱۲	۱۷۵	۲	٤,۰۰۰,۰۰۰
هاشمیه ٦	۲۳۰	نوساز	۵,۰۰۰,۰۰۰
حاشیه فرهنگ	۱۵۳	نوساز	۳,٦۰۰,۰۰۰
فرامرز ۲۵	۱۰٦	نوساز	۳,۳۰۰,۰۰۰
هنرستان ۲۹	۱۰۰	نوساز	۳,۲۰۰,۰۰۰
هاشمیه ۱٤	۹٦	٤	۳,۸۰۰,۰۰۰
صیاد ۲٤	۱۵۰	نوساز	۲,٦۰۰,۰۰۰
فکوری (شهرک ارغوان)	۱۰۵	نوساز	۲,۳۰۰,۰۰۰
وکیل آباد (شریف ۵)	۱٦۰	نوساز	۳,۲۰۰,۰۰۰
دانش آموز ۳	۱۷۰	نوساز	۳,۷۰۰,۰۰۰
صارمی ۱٤	۸۱	۱	۲,۷۰۰,۰۰۰
۷ تیر ۱۵	۱٦۰	نوساز	۳,٤۰۰,۰۰۰
نسترن	۱٦۵	نوساز	۸,۵۰۰,۰۰۰
قاسم آباد (حسابی ۳)	۸٤	نوساز	۱,۸۰۰,۰۰۰
قاسم آباد (مروارید)	۷۵	نوساز	۲,۲۰۰,۰۰۰
قاسم آباد (فلاحی)	۹۰	نوساز	۱,۸۰۰,۰۰۰
بابک	۱۸۰	نوساز	٤,٦۰۰,۰۰۰

در گفتگو با محمد سیادت،نائب رییس اتاق بازرگانی خراسان رضوی مطرح شد:

بحران آب در کمین اقتصاد خراسان

محمد سیادت:ژاپن و کره هیچ منبعی ندارند، اما مدیریت صحیح نیروی انسانی بافرهنگ مناسب دارند و آگاهی به اینکه باید تلاش کنند تا زندگی کنند، نه اینکه نفت بفروشند و زندگی کنند.

۴۰ سال است می دانیم که در استان محدودیت جدی منابع آب داریم در حالیکه این سال ها تعیین اولویت های توسعه بر اساس این محدودیت نداشته ایم.

تا وقتی که دولت‌ها از درآمدهای هنگفت نفتی برخوردارند و این ها را می توانند به راحتی و سهولت به کار بگیرند، نباید انتظار داشته باشیم صادر کننده و تولید کننده کالای صادراتی، نقش و جایگاه خودشان را در کشور به دست آورند.

دولت اعتدال آقای روحانی باید در عرصه مدیریت استان هم پیام ملموس اعتدال را بدهد.

دنیای اقتصاد–محمد سیادت نائب رییس اتاق بازرگانی خراسان رضوی است.البته شاید همه او را در کسوت مدیرعاملی شرکت ایران خودرو خراسان بشناسند اما سیادت قبل از اینکه پا به صنعت خودروسازی بگذارد قریب به ۲۵سال در بخش های مختلف صنعت و خدمات صنعتی از نساجی گرفته تا صنایع غذایی و دفاعی مشغول فعالیت بوده است و در دوران دفاع مقدس هم به تامین نیازهای دفاعی کشور از طریق تحقیقات و ساخت قطعات مورد نیاز جبهه های نبرد می پرداخته است. معاون اسبق اداره کل صنایع خراسان در حال حاضر نائب رییس انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی هم هست.در ادامه گفتگوی ما با او پیرامون مسائل روز اقتصاد و صنعت کشور و استان از نظرتان خواهد گذشت.

به عنوان اولین سوال،کاهش بودجه خراسان رضوی نسبت به شاخصه های جمعیتی استان را چطور ارزیابی می کنید؟

از منظر تاثیر اقتصادی و اجتماعی،آن چه اهمیت دارد بودجه های عمرانی است که ضمن تاثیر مثبت بر توسعه استان ها،ریسک افزایش تورم را به دنبال دارد.در شرایط فعلی تورمی اگر بودجه انقباضی نباشد و جریان نقدینگی مدیریت نشود،دوباره با رشد تورم مواجه خواهیم بود که به زیان ضعفا و به نفع طبقات برخوردار جامعه است و موجب تشدید نابرابری های اجتماعی می شود.

به نظر من بهتر است این بحث را به دولت بسپاریم و از تشدید حساسیت های منطقه ای خود داری کنیم.بحث بودجه هنگامی ثمربخش است که در سطح کارشناسان خبره انجام شود و از سیاسی کردن موضوع و استفاده ابزاری از آن خودداری شود.

به نظر شما مهمترین اولویت های امروز خراسان رضوی در جهت توسعه استان چیست؟

موضوع توسعه استانی و منطقه ای،هنگامی قابل طرح و بررسی و نتیجه گیری است که ابتدا برنامه توسعه ملی مشخص شود.مزیت های استانی و منطقه ای و اولویت های توسعه ای هر منطقه مشخص شود و از سرمایه گذاری های موازی و رقابت های ناصحیح در بین مناطق ناصحیح جلوگیری گردد.شناخت نقاط قوت و ضعف و ظرفیت‌ها و محدودیت های هر منطقه در چنین شرایطی ما را به راهبرهای صحیح هدایت می کند.البته در دنیای امروز علاوه بر مزیت های موجود هر کشور و منطقه،خلق مزیت نیز می کنند،لیکن کشور یا منطقه ای که از مزیت های موجود خود به درستی استفاده نمی نماید نخواهد توانست در خلق مزیت جدید موفق شود.در بحث توسعه استان چندین طرح و بررسی انجام گرفته است اما به جهت روشن نبودن توسعه ملی غالبا طرح های توسعه استانی در حد کلیات باقی مانده است و به مشخص نمودن فعالیت ها و حد و اندازه و ظرفیت لازم برای هر یک از فعالیت ها اشاره مشخصی ندارند.

اصولا برنامه ریزی هنگامی ضرورت دارد که برای توسعه با محدودیت برخی منابع مواجه باشیم،مثلا ٤۰ سال است می دانیم که در استان محدودیت جدی منابع آب داریم در حالیکه این سال ها تعیین اولویت های توسعه بر اساس این محدودیت نداشته ایم.کشاورزی استان کماکان حدود ۹۰درصد مصارف آبی استان را به خود اختصاص داده است و این در حالی است که در آینده نزدیک با محدودیت تامین آب شرب و بهداشتی مواجه خواهیم بود.

بنده مهمترین اولویت استان برای تضمین آینده و توسعه،تصحیح الگوی مصرف آب در کشاورزی استان است که نیاز به فعالیت های فرهنگی،صنعتی و اجتماعی دارد.توسعه صنایع گردشگری و کشاورزی و خدمات می بایست بر محور این محدودیت ها شکل بگیرد.تحقیقات دانشگاهی در استان می بایست راه کارهای عملی و تجربیات دیگر کشور ها را در این موضوع هدف قرار دهد.

همانطور که مستحضرید در سال جاری با افت صادرات نسبت به مدت مشابه سال قبل روبرو بوده ایم.به نظر شما چرا روز به روز حداقل بازار کشور همسایه(افغانستان) را از دست می‌دهیم؟

وقتی صادرات کالا ارزشمند است که کالای صادراتی متکی بر ارزش افزوده ملی یا فعالیت تجاری ارزشمندی باشد. مثلا کشورهایی مثل امارات، صادرات مجدد را در دستور کار خودشان قرار دادند، که بخوبی در این چارچوب کار می‌کنند. ما بخاطر تعارضاتی که در دنیا گرفتارش شدیم نمی‌توانیم نقش صادرات مجدد قوی داشته باشیم، ولی مهم تر از نقش صادرات مجدد، وسعت و ظرفیت کشور ایران است که ما منابع نیروی انسانی توانمند و آماده به کار داریم و زیرساختهایی خوبی که فراهم شده است توقع را از کشوری مثل ایران بالا می‌برد که صادر کننده و تولید کننده کالاهایی باشد که قابل صدور باشد.

گاهی اوقات صادرات را به‌عنوان موضوعی مجرد و منفک از فعالیتهای دیگر در نظر می‌گیریم، در حالیکه صادر کننده حلقه پایانی و نهایی یک فرایند است که از تولید یا استخراج مواد اولیه شروع می‌شود تا اینکه بعد آن محصول در مراحل مختلف تولید مراقبت شود و محصول نهایی در اختیار صادر کننده قرار گیرد و بتواند با بهترین قیمت و شرایط آن را بفروشد.

متاسفانه ما در فرایندهای قبل از صادرتمان نقاط ضعف و ابهامات زیادی داریم که باید آنها را رفع نماییم، ما باید روند فرایندهای قبل از صادرات را تقویت کنیم تا ارزش ایجاد شود و صادر کننده بتواند به خوبی آن را در بازارهای دیگر به نمایش و فروش بگذارد.

یعنی حمایت درستی از بخش صادرات نمی‌شود؟

به بخش صادرات توجه زیادی در این سالها نشده است. تا وقتی که دولت‌ها از درآمدهای هنگفت نفتی برخوردارند و این ها را می‌توانند به راحتی و سهولت به کار بگیرند، نباید انتظار داشته باشیم صادر کننده و تولید کننده کالای صادراتی، نقش و جایگاه خودشان را در کشور به دست آورند.

به هر صورت هزینه کردن از محل درآمدهای نفتی بسیار سهل تر بوده تا اینکه شما همان درآمد را از محلی مثل صادرات محصولات باغی یا محصولات صنعتی به دست بیاورید. ای کاش مسئولان ما به راهکاری در این زمینه برسند. مثل کشور نروژ که به درآمدهای نفتی به هیچ عنوان اجازه نمی‌دهد وارد اقتصاد شود و دولت حق دست درازی به درآمدهای نفتی را ندارد.ثروتهای نفتی متعلق به همه ملت است.هرنروژی وقتی که به دنیا می‌آید سهامدارش است و با مرگش سهامش از بین می‌رود، مسئله ارث و میراث هم مطرح نیست و در واقع هر نروژی که به دنیا میآید از ابتدا ثروتمند است. چون سهام دارد و سهامش ارزش دارد، ولی ارزش آن سهام به گونه ای وارد اقتصاد نروژ می‌شود که موجب تنبلی، بیکاری، تورم و آشفتگی و توسعه کسب و کارهای دلالانه و سفته بازی نشود.

ما متاسفانه از نعمت خدادادی به شکلی استفاده کردیم که آثار و تبعات زیان باری برای ما داشته و آن جنبه مثبتش را هم برای ما کم اثر کرده است. گزارشی که مهندسان مشاور وقت در سالهای ۵۱ تا ۵۳ از درآمد نفتی ایران محاسبه کردند در این سال‌ها درآمد نفتی کشور چندبرابر شد و درآمد سرانه ایرانیان ۳ برابر، این افزایش درآمد سرانه به جهت اینکه متکی به تولید ملی نبود، باید از طریق توسعه واردات کالا در بازار تامین نیاز می شد. اتفاقی که در سال ۸۸ –۹۰ در کشور ما تکرار شد. متاسفانه در هنگام افزایش درآمدهای نفتی به فکر روزهای سخت و کاهش قیمت نفت نیستیم.

متاسفانه در هنگام افزایش درآمدهای نفتی به فکر روزهای سخت و کاهش قیمت نفت نیستیم.

موفقیت حوزه اقتصاد استان باعث کاهش بیکاری، رونق اقتصادی و افزایش درآمد خانوار است و این چیزی است که امروز به شدت به آن نیازمندیم.

در شرایط فعلی به نظر شما چه دلایلی برای منفی بودن رشد اقتصادی کشور و کاهش رقابت پذیری تولیدکنندگان داخلی نسبت به رقبای خارجی وجود دارد؟

ما دچار یک عارضه تاریخی هستیم، مثلا در مورد صنعت خودرو به مردم ما اطلاع رسانی نمی‌شود که از سال ۵٦ تا سال ۷٦ عملا صنعت خودرو ما متوقف بوده است. ظرفیت تولید در سال ۵٦ در یکی از خودرو سازان بزرگ ما ، ۹۵ هزار دستگاه در سال بوده که این ظرفیت تا سال ۷٦ هیچ وقت به ۹۵ هزار نمی‌رسد و دوباره در سال ۷٦ از ۹۵ هزار عبور می‌کند. یعنی بیست سال توقف و عدم توسعه، به خاطر شرایطی که استکبار جهانی به ما تحمیل کرد و کسانی که حاضر نیستند ملت‌ها روی توسعه و آزادی را ببینند. این ها واقعیتهایی است که نمی‌شود کتمان کرد و ما بیست سال را صبر کردیم تا دوباره بتوانیم در صنعت خودرو حرکت کنیم.

در کشورهای جنوب شرق آسیا مثل چین و کره، نرخ تورم سه تا پنج درصد است اما ما در سال با نرخ تورم تا ۳۰ درصد مواجه بوده ایم. این نرخ تورم باید برای مردم توضیح داده شود که فقط برای مردم عادی نیست و برای تولید کننده هم است. معمولا کشورها برای اینکه بتوانند اقتصاد خودشان را در مقابل واردات حفظ کنند و در عین حال شرایط رقابتی را نگه دارند به یک نکته کلیدی رسیدند که این نکته کلیدی را مسئولان ما می‌دانند ولی عمل نمی‌کنند، مجلس و دولت ما مطلع هستند اما پای این ایستادگی نمی‌کنند که به جد اجرایش کنند و آن این است که به اندازه تفاوت نرخ تورم داخل و خارج، هر سال باید به نرخ ارز اضافه شود وگرنه تولید کننده داخلی به همان اندازه رقابت پذیری‌اش در مقابل تولید کننده مشابه در کشور چین یا کره کاهش پیدا می‌کند.

بیش از ۸۰ درصد درآمدهای ارزی کشور در حوزه انرژی است، در نتیجه کسی که ۸۰ درصد سهم یک بازار را تامین می‌کند تایین کننده قیمت است، از دید بنده تعیین کننده قیمت ارز در بازار ایران دولت است و این نوسانات در حدودی است که دولت برنامه ریزی کرده و آزاد گذاشته تا نوسان کند، اگر اقتصاد ما متکی به درآمدهای ارزی دولت نبود و نرخ ارز توسط دولت تایین نمی‌شد، ارز از طریق صادرات کالاهای صنعتی، کشاورزی، معدنی و صادرات دانش، وارد کشور می‌شد و مردم می‌دانستند به چه اندازه حق تولید و حق واردات دارند. باید صادرات و واردات باهم هماهنگ باشد و این خودش، خودش را تنظیم می‌کند. ولی در اقتصادی که یک عامل بیرونی مثل درآمد نفتی وجود دارد که قیمت ارز را کنترل می‌کند، وقتی دولت قیمت ارز را پایین نگه می‌دارد در شرایطی که تورم ما بالاست دوتا اتفاق بزرگ می‌افتد: یکی اینکه صادر کننده ما نمی‌تواند در بازارهای صادراتی رقابت کند و صادرات ما کاهش پیدا می‌کند. من اطلاع دارم کارخانه کیک و کلوچه‌ای در مشهد با کاهش نرخ ارز از ۳۵۰۰ به ۳۰۰۰ تومان ۸۰ درصد صادرات خود را از دست داده است. دومین تاثیر آن این است که تولید کننده در بازار داخلی نمی‌تواند با کالای وارداتی رقابت کند. من تحقیق ساده‌ای انجام داده ام،کالای فرضی در سال ٦۵ در بازار ایران را مقایسه کردم با کالای چینی تا سال ۹۰ و قبل از افزایش نرخ ارز. کالای ایرانی در طی این سالها از ۱۰۰ تومان بر اثر تورم داخلی به ۷۸۰۰ تومان رسید، یعنی قیمت تمام شده کالای ۱۰۰ تومانی ۷۸۰۰ تومان شد، ولی یک کالای ۱۰۰ تومانی چینی در بازار ایران که تحت تاثیر نرخ تورم داخلی چین و نرخ ارز و تبادل نرخ تبدیل پول است در سال ۹۰ به ۲۷۰۰ تومان می‌رسد. پس تولید کننده داخلی نمی‌تواند رقابت بکند و ما با پایین نگه داشتن قیمت دلار قدرت رقابت او را از بین برده‌ایم.

یعنی دولت باید برای حمایت از تولیدکنندگان داخلی ارزش پول ملی را کاهش دهد؟

عده‌ای اعتقاد دارند عواملی که باعث کاهش نرخ ارزش پولی کشور می شود خدمتی به این مملکت نیست، من نمی‌توانم راجع به این بحث اظهار نظر کنم چون عالم اقتصاد نیستم، اما به‌عنوان یک تولید کننده قطعا می‌گویم وقتی شما ارزش پول ملی را به اندازه نرخ تورم مازاد کاهش ندهید تولید کننده‌تان را از بین برده‌اید و وقتی تولید کننده در این کشور از بین رفت جوانان شما بیکار خواهند بود و در این شرایط آینده‌ای هم برای این مملکت قابل تصور نیست.

در دنیایی که اکنون زندگی می‌کنیم کشورهای قدرتمند کشورهایی نیستند که منابع زیادی دارند، ژاپن و کره هیچ منبعی ندارند، اما مدیریت صحیح نیروی انسانی بافرهنگ مناسب دارند و آگاهی به اینکه باید تلاش کنند تا زندگی کنند، نه اینکه نفت بفروشند و زندگی کنند و این واقعیت را درک کرده‌اند. بهترین فولاد دنیا در ژاپن تولید می‌شود در حالیکه نه سنگ معدنش را دارند نه ذغال و سایر عواملش را.

ما امروز داریم سرنوشت آیندگانمان را رقم می‌زنیم و باید در رفتار امروز ما نشانه‌ای باشد که فردا فرزندان ما بگویند که پدران ما اندکی هم به فکر ما بودند نه اینکه هرچه به دست آوردند در همان زمان، صرف خرید کالاهای ارزان کردند و هیچ آینده‌ای را به لحاظ صنعت، اقتصاد و کشاورزی برای ما باقی نگذاشتند.

عمده مشکلات را در کجا می بینید؟

در رقابت پذیر نبودن تولید کشور با فعالیت های غیرمولد همچون تجارت پول و سفته بازی،دلالی،مسکن و زمین و همچنین به علت دخالت های دولت و کنترل مصنوعی نرخ ارز.

موسسات مالی و اعتباری حتی نمی توانند ثابت کنند که ۲۰ درصد سرمایه‌های مردم را در جهت تولید و اشتغال صرف کرده اند.

کارخانه ای در مشهد با کاهش نرخ ارز به ۳۰۰۰ تومان ۸۰ درصد صادرات خود را از دست داده است.

در مورد بحث رقابت پذیری مشکل دیگری که داریم رقابت بین بخش‌های اقتصادی در داخل کشور است، دولت و مجلس با قوانینی که وضع و اجرا می‌کنند به فعالان اقتصادی و سرمایه‌های پولی و نقدی جهت می‌دهند اما متاسفانه در اقتصاد ما طی دهه‌های اخیر به گونه‌ای آدرس دادیم که کاملا به غلط جا افتاده و تغییر این فرهنگ هم بسیار کار سختی است. مثلا شما تجارت پول بکنید و سود تضمین شده بگیرید اما این موسسات مالی و اعتباری حتی نمی توانند ثابت کنند که ۲۰ درصد سرمایه‌هایی را که از طریق مردم جمع‌آوری کرده اند را در جهت تولید و اشتغال صرف کرده اند. همه را یا زمین می‌خرند یا ملک.

زمین و مسکن را هم در مملکت در فضای امنیتی قرار دادیم. می‌دانیم که مسکن سه برابر شده اما در مقابل این افزایش هنگفت ملک چقدر دولت مالیات می‌گیرد؟ ولی همین دولت برای کوچکترین درآمد یک تولید کننده هزار مشکل و مصیبت درست می‌کند.پرداخت کنندگان مالیات صادر کننده و تولید کننده و کارمند و کارگر هستند، ولی از کسانی که تجارت هنگفت پول و زمین می‌کنند –که هیچ ارزش افزوده ای برای اقتصاد ما ندارد– مالیاتی دریافت نمی شود. این‌ها همیشه سرمایه و سودشان در امنیت بوده و کسانی که با قوانین و اجرایشان این آدرس غلط را به اقتصاد ما می‌دهند باید پاسخ تاریخ را بدهند. چه کسانی هستند که از این بازار امن منتفع می‌شوند؟ و اینها شبکه شان کجاست که آنقدر حمایت می‌شوند؟

چرا توجه نداریم که وقتی پول‌ها از تولید و فعالیت های دارای ارزش افزوده خارج شود، اقتصاد مارا به رکود و جوان‌های مارا به بیکاری می‌کشاند و امکان ازدواج، تهیه مسکن و امید آینده را از آنان می‌گیرد. چطور متوجه این بحث نیستیم؟ که نتیجه‌اش علی‌رغم درآمدهای هنگفت ارزی و ثروت ملی فراوانی که داریم، رشد منفی اقتصاد است.

وضعیت حال حاضر صنایع استان را چطور ارزیابی می کنید؟

در مورد صنعت استان ۸۰ درصد مسائل به سیاستهای کلان کشور برمی‌گردد و ۲۰ درصد مشکلات یا فعالیت‌های قابل بهبود ما به استان یا منطقه برمی‌گردد. تا وقتی‌که مسائل کلان کشور در تناسب با مسائل بین المللی و منطقه‌ای و قوانین کلی صورت نگیرد و گره گشایی در مشکلات کلان اتفاق نیافتد، ما نمی‌توانیم انتظار بهبود آنچنانی داشته باشیم.

به نظر شما بلاتکلیفی مدیریت خراسان رضوی،ضررهایی را متوجه استان نکرده است؟

من فکر می‌کنم که دامن زدن به این قضیه از طرف جناحهای سیاسی کار غلطی است، استاندار خراسان رضوی باید یک فرد فراجناحی و کسی باشد که مورد تایید ارکان قدرت اقتصادی و سیاسی و مذهبی استان باشد. خراسان شرایط ویژه ای دارد، شاید اگر این امر با ورود کمتر بخشهای مختلف مواجه بود دولت با سهولت بیشتری وضعیت را به یک شرایط با ثبات قطعی می‌رساند. من فکر می‌کنم که عدم تعیین تکلیف وضعیت مدیریت استان هم به مدیریت فعلی صدمه می‌زند و نمی‌گذارد فعالیت مناسب و قابل توجهی را انجام دهند و هم از فرصت ارتباط با وزارت خانه‌ها برای آگاهی از روند جدید در دولت، استان را دور نگه می‌دارد که به ضرر استان است.

به نظر من نباید این موضوع را سیاسی کنیم، باید اجازه دهیم که این مسئله در فضای آرامتری توسط دولت تصمیم گیری شود. فشار به دولت در این شرایط از دید من کار درستی نیست و ما را از نتیجه دورتر می‌کند. معتقدم دولت اعتدال آقای روحانی باید در عرصه مدیریت استان هم پیام ملموس اعتدال را بدهد.

انتخاب خانم مهندس علیرضایی به سمت ریاست سازمان صنعت،معدن و تجارت را چطور ارزیابی می‌کنید؟

انتخاب ایشان از قبل مورد استقبال فعالان بخش اقتصادی استان چه در حوزه تجارت و اصناف و چه در حوزه صنعت و معدن بود و در مراسم معارفه ایشان هم این استقبال را مشاهده کردیم. خانم مهندس علیرضایی از کارشناسان ارزشمند صنعت، معدن و بخش اقتصادی استان هستند که سالهاست درستکاری ایشان ثابت شده است و نگاه کارشناسی و ژرفی به مسائل دارند.تفکر براساس منافع یا جمع خاصی ندارند که از ویژگی‌های مثبت ایشان است، من فکر می‌کنم در استانی مثل خراسان که شاعر می‌گوید: «برادر جان خراسان است اینجا،سخن گفتن نه آسان است اینجا» ایشان مسئولیت سنگینی را به عهده گرفتند و تاجایی که من با دوستان در حوزه فعالیت‌های اقتصادی ارتباط دارم، همه هم‌عقیده هستند که باید حمایت وسیعی را از ایشان داشته باشیم تا بتوانیم این بار سنگین را به سر منزل مقصود برسانیم. موفقیت حوزه اقتصاد استان باعث کاهش بیکاری، رونق اقتصادی و افزایش درآمد خانوار است و این چیزی است که امروز به شدت به آن نیازمندیم.

به عنوان سوال آخر انتخاب مهندس شافعی به عنوان رئیس اتاق ایران را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در شرایط دشوار فعلی اینکه فردی در راس اتاق قرار بگیرد که به لحاظ آشنایی با درد تولیدکنندگان و فعالان واقعی اقتصاد و مشکلاتشان صاحب نظر و درد آشنا باشد، خیلی مهم است. خوشبختانه جناب مهندس شافعی این ویژگی را دارند. به لحاظ اخلاقی فردی قابل اعتماد و اتکا و به لحاظ سلامت رفتاری و سابقه کار خوشبختانه در این حوزه شخصیت برجسته‌ای هستند و توانستند با کسب اعتماد،آراء اعضاء هیات اتاق ایران را جلب نمایند. حضور مهندس شافعی در راس اتاق بازرگانی ایران باعث تقویت توجه اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به استانها خواهد شد.

ایشان نگاه فراگیر ملی دارند و مطمئن هستم در توسعه مناطق و شهرستان‌ها در زمان ریاست جناب مهندس شافعی چشم انداز بهتری فراهم می شود. همچنین همکاری طولانی مهندس شافعی با دکتر نهاوندیان و اعتماد عمیقی که بین این دو بزرگوار وجود دارد، باعث می‌شود که تعامل‌های لازم بین اتاق بازرگانی و دولت در مسیر سازندگی که یک نیاز قطعی امروز است پیش برود.

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران

DONYA-E-EQTESAD NEWSPAPER

■ روزنامه اقتصادی صبح ایران
■ صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
■ مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
■ مدیر هنری:سید علی طاهری
■ نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
■ کد پستی: ۱۵۸۶۶-۹۷۵۱۱
■ به کوشش سرپرستی خراسان رضوی
■ نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
■ تلفن:۷۶۲۴۲۷۶-۳۰-۷۲۳۷۶-۰۵۱۱
■ تلفکس تحریریه:۱۶-۷۲۳۷۵-۰۵۱۱
■ آگهی ها: ۰۹۱۵۵۰۹۲۷۹۳
■ نشانی الکترونیک: mashhad@den.ir

■ www.DONYA-E-EQTESAD.com ■ Mashhad@ donya-e-eqtesad.com ■

در گردهمایی میان فصلی فرهنگسرای فردوسی به مناسبت زاد روز حکیم ابوالقاسم فردوسی عنوان شد:

زبان؛مهمترین گنج فرهنگی جامعه

در این مراسم از شاهنامه نگاشته شده با خط نستعلیق به قلم استاد رسول مرادی رونمایی شد. عکس:نگین یاحقی/دنیای اقتصاد

■ ضحی زردکانلو

بیست و ششمین گردهمایی میان فصلی فرهنگسرای فردوسی به بهانه زاد روز حکیم ابوالقاسم فردوسی و رونمایی از کتاب شاهنامه به خامه استاد رسول مرادی، با مسئولان دولتی و جمعی از اساتید برجسته هنر و ادبیات، جمعه شب گذشته در مشهد برگزار شد.

■ اگر فردوسی نبود؛ صاحب این همه افتخار نبودیم ■

لباف خانیکی ، مدیرکل میراث فرهنگی،صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی با ایراد سخنانی در این مراسم، ضمن ستایش حماسه سرای بزرگ ایران زمین، از نقش حکیم ابولقاسم فردوسی در اعتلای فرهنگ ایران زمین تمجید کرد و گفت:واقعا اگر فردوسی نبود صاحب این همه افتخارات که در واقع برخواسته از ایران عزیز و مملکت ماست نبودیم، اگر فردوسی نبود، حافظ و سعدی و ... نبودند و بنابراین من خوشحال هستم که چنین شخصیتهایی را داریم که می‌توانند از کیان ایران و زبان فارسی به بهترین شکل ممکن با قلم، قدم و زبان حمایت بکنند و هرچه بیشتر موجب ارتقا فرهنگ، مدنیت و هویت ایران بشوند.

دکتر محمدرضا راشد محصل، عضو هیأت مدیره فرهنگسرای فردوسی هم که دیگر سخنران این مراسم بود،ضمن گرامیداشت یاد شادروان اصغر مینو که خانه مسکونی اش را وقف فرهنگسرای فردوسی کرده است، گفت: اینک فرهنگسرای شماره دو همراه با کلاسهای هرروزه ی باستان شناسی، حافظ شناسی، شاهنامه شناسی، بیهقی شناسی و انجمن شاعران مشغول فعالیت است و امیدوارم علاقمندان از این کلاسها نهایت استفاده را ببرند.

مهدی سیدی، دیگر عضو هیأت مدیره فرهنگسرای فردوسی نیز با اشاره به یادمانهای سفر تاریخی حضرت رضا (ع) به خراسان به ایراد سخن پرداخت و با یاد کردن از رباط های ارزشی استان گفت: کوهسنگی در بالای شهر قرار دارد و بسیار خاطره انگیز است، وقتی حضرت رضا به خراسان آمدند به کوهسنگی نیز رفته اند و در آنجا به سنگ معدن کوهسنگی (سنگ هرکاره) دعا کرده اند و در شاهنامه هم نام این سنگ ذکر شده است که سوغات خوب مشهد است.

■ آنچه از فردوسی نباید بیاموزیم ■

دکتر محمد دهقانی عضو سابق هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران هم که بعنوان سخنران در این مراسم حضور یافته بود ضمن پاسداشت مقام شامخ فردوسی در ادبیات کشور،گفت: مبادا از عنوان سخنرانی من اینگونه استنباط شود که مخالف فردوسی و شاهنامه هستم ولی آنچه می‌خواهم بگویم هشداریست نه فقط درباره فردوسی بلکه در مورد تمام متونی که به لحاظ فرهنگی برای ما ارزشمند تلقی می‌شوند. مسلم است که در این متون مطالب خوب بسیار است که باید بیاموزیم، اما حتما چیزهایی هم هست که نباید بیاموزیم. نباید از فردوسی یا سایر ادبیان کلاسیکمان انتظار داشته باشیم که هرچه گفته اند مناسب احوال امروزی ما باشد و به کارمان آید، اما دست کم این انتظار را می‌توانیم از خودمان داشته باشیم که هرچه را آن بزرگواران گفته اند به دیده قبول ننگریم و بی تامل نپذیریم.

وی ادامه داد: بی گمان سخنان بسیاری از فردوسی آموخته ایم اما در میان انبوه سخنان ارزشمند فردوسی نکته هایی هم هست که نباید از او فرا گرفت که در اینجا به برخی از اینها اشاره می‌کنم: فردوسی خرد را بسیار می‌ستاید و آنرا بهترین چیزی می‌شمارد که خدا به انسان داده است اما هیچ تعبیری از خرد بدست نمی‌دهد و حتی در تعریف آن پاسخی می‌دهد که مبهم تر است و از خرد به‌عنوان چشم و جان و نگهبان جان و چشم و گوش و زبان یاد می‌کند و با این ادعا که خرد را نمی‌شود رسم کرد و اگر هم بشود کسی را یارای شنیدنش نیست موضوع سخن را عوض می‌کند.

دکتر دهقانی ادامه داد:او در جایی خرد را شناسنده نیک و بد معرفی می‌کند که نه تعریف منطقی خرد بلکه بیان کار و کنش آن است. خرد چگونه و با چه سنجش و معیاری کار خودرا انجام می‌دهد؟ فردوسی خرد را رهنما و دلگشا می‌داند و مدعی است:«کسی کو خرد را ندارد به پیش/دلش گردد از کرده خویش ریش». از دیدگاه فردوسی آدمی در هر حال و وضعی باید پیرو خرد باشد، اما بعد با کمال تعجب از او می‌شنویم که جنگ را نمی‌شود با خرد همراه کرد:

« چو همره کنی جنگ را با خرد/ دلیرت ز جنگاوران نشمرد» ، «خرد را و دین را ره دیگر است سخنهای نیکو به پند اندر است»

دهقانی با اشاره به اینکه در ابیات فردوسی شجاعت در جنگ با خرد جور در نمی‌آید و حساب دین و خرد از جنگ و دلاوری جداست افزود: چنین ادعایی پرسشهای منطقی و اخلاقی بسیاری برمی انگیزد و از کاربرد زیاد خرد در شاهنامه به یک نکته مهم پی می‌بریم و آن اینکه خرد از نظر فردوسی نیرو و نهادی نیست که به پرسشگری و چون و چرای هستی بپردازد و علت مخالفتش با فلسفه هم همین است و معتقد است نباید به چیستی و چون چرای آفرینش پرداخت و از دم خور شدن با چنین کسی هم باید اجتناب کرد.

«هنر جوی و راز جهان را مجوی» . «پژوهش مکن گرد رازش مگرد» .

دکتر دهقانی در ادامه با اشاره به پیامدهای استدلال گریزی فردوسی افزود: شکایت از جهان فریبنده و بیداد گر و نکوهش آن یکی از مضامین اصلی شاهنامه است و با مرگ هر پهلوانی جهان مورد نکوهش شاعر واقع می‌شود.وی ادامه داد: به نظر می‌رسد باور مندی فردوسی به دو منبع شناخت متعارض است که یکی برگرفته از سنت اسلامی و دیگری حاصل فرهنگ ایران باستان است و اورا به تعبیر روانشناسان دچار ناهماهنگی شناختی کرده است.

دکتر دهقانی در پایان با تاکید بر اینکه فردوسی تا حدی متوجه این تعارض هست و نیز تا حدی برای رفع آن دچار تاویل می‌شود به برشمردن آنچه به تعبیر او نباید از فردوسی بیاموزیم پرداخت و گفت: آنچه نباید از فردوسی بیاموزیم بدین شرح است: سخن گفتن از مفهومی که خود تعبیر درستی از آن نداریم، پرهیز از پرسشگری و کنجکاوی، پایبندی به عقاید متعارض، تعارض در باورهای اخلاقی و تضاد باورهای اخلاقی با کردارمان.

■ زبان،مهمترین گنج فرهنگی یک جامعه است ■

رسول مرادی که پیشتر غزلیات حافظ، گزیده ای از غزلیات شمس و رباعیات خیام را با خط خوش تحریر کرده است و در این مراسم هم از نستعلیق شاهنامه رونمایی می کرد ضمن قدردانی از حضور میهمانان در این همایش،گفت: قرار بود دکتر اسلامی ندوشن هم در این مراسم حضور داشته باشند که متاسفانه به‌علت کهولت سن و کسالت نتوانستند تشریف بیاورند. من عنوان صحبتم چیز دیگری بود ولی تصمیم گرفتم به‌علت اهمیت شاهنامه موضوع سخنانم را به اهمیت شاهنامه و ایران تغییر دهم، آقای دکتر دهقانی راجع به فردوسی صحبتهایی کردند که بنده به هیچ وجه توافقی با صحبتهای ایشان ندارم.

وی ادامه داد: من تک تک ابیات شاهنامه را از آغاز تا پایان با اشک و لبخند نوشته‌ام و هرجا که شبهه‌ای به وجود می‌آمد با دکتر اسلامی ندوشن، فردوسی شناس بزرگ که حق بسیاری بر گردن تک تک مردم ایران دارند مشورت می‌کردم. فرض کنیم شاهنامه و فردوسی نبود، همین زبانی که من با شما صحبت می‌کردم نبود، چه اتفاقی می‌افتاد؟

■ فردوسی حکیمی بود که تاریخ و فرهنگ ایران را به نظم درآورد ■

مرادی ادامه داد:زبان مهمترین گنج فرهنگی یک جامعه است و آحاد آن‌را به‌عنوان یک ملت می‌سازد و انسان به کلام و نطق است که ارزش پیدا می‌کند. در عالم آفرینش و در زمان قبل از فردوسی، دانشمندان و بزرگان به عربی مطلب می‌نوشتند، فردوسی بزرگ را خداوند برگزید تا این زبان را برای ما حفظ کند و اگر فردوسی نبود، حافظ و سعدی و مولانا و تمام بزرگانی که امروز به آنها افتخار می‌کنیم هم نبودند. وی با اشاره به اینکه قرآن اگر قرار بود به زبان غیر از عربی بیاید قطعا به زبان فارسی می‌آمد افزود: فردوسی نه تنها زبان را زنده کرد بلکه ایران را حفظ نمود و اگر فردوسی نبود قطعا مرزهای جغرافیایی امروز ایران به این شکل نبودند.

این پژوهشگر و نگارنده شاهنامه سپس با نقل خاطره ای از محمد حسین هیکل گفت:یکی از بزرگان از محمد حسن هیکل پرسید چرا شما زبان خود را از دست دادید؟ گفت ما فردوسی نداشتیم، شما فردوسی داشتید که زبان شما را حفظ کرد.

رسول مرادی در ادامه با اشاره به وجود کرسی زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه های معتبر جهان و اینکه اگر فردوسی نبود این افتخارات هم نبود، گفت: فردوسی بزرگ را چرا حکیم می‌نامیم؟ شعر دون شان حضرت فردوسی است، او حکیمی بود که تاریخ و فرهنگ ایران را به نظم درآورد و یکی از اهداف او حفظ زبان ایران بود. حکمت در سرتاسر شاهنامه موج می‌زند و فردوسی یک حکیم بزرگ است.

■ نشاط و شادی در جامعه نباشد؛ عقل و خرد ضایع می‌شود ■

رسول مرادی با تاکید بر اینکه اگر هر ملتی دستورات شاهنامه را بکار ببرد قطعا به سعادت دنیوی و اخروی خواهد رسید گفت: وقتی زبان و خرد با دل منطبق شود، همه چیز سر جای خودش قرار می‌گیرد و نتیجه مدینه فاضله یا بهشت روی زمین می‌شود.

وی افزود:گفتار نغز و کلام خوب هم نشان از عقل و خرد دارد، علاوه بر خرد چیزی که در سرتاسر شاهنامه موج می‌زند، توحید و خداشناسی است. ما در تاریخ بر خلاف تمام ممالک دیگر، ملت بت پرستی نبودیم و این مایه افتخار ماست و این خرد توسط حقایق شیطانی و دیوصفت دیگر مورد تهاجم قرار گرفته و ضایع می‌شود.

وی در پایان با اشاره به آفات فاصله گرفتن از خرد ورزی در جامعه گفت:یکی از آن چیزهایی که عقل و خرد را ضایع می‌کند این است که نشاط و شادی در جامعه نباشد و اگر می‌خواهیم شادی باشد، اول باید امنیت باشد. وقتی در یک جامعه امنیت خاطر وجود داشته باشد، قطعا فکرهای سازنده تولید می‌شود. بنابراین داروی این خرد گرایی ایجاد نشاط و شادی در جامعه است و به همین دلیل در ایران باستان چندین جشن داشتیم که مردم همیشه شاد و دلزنده باشند.

شایان ذکر است در این مراسم از شاهنامه نگاشته شده با خط نستعلیق به قلم استاد رسول مرادی با حضور دکتر محمد جعفر یاحقی، دکتر محمد رضا راشد محصل، مهندس ایرج یزدان بخش و رجبعلی لباف خانیکی رونمایی شد.

■ لزوم ایجاد نشاط فرهنگی برای مردم ■

دکتر محمدجعفر یاحقی، مدیر قطب علمی فردوسی‌شناسی و ادبیات خراسان در دانشگاه فردوسی در گفتگو با دنیای اقتصاد ضمن معرفی محوریت گردهمایی‌های فرهنگسرای فردوسی گفت:مردم تشنه چنین برنامه هایی هستند و ما می‌خواهیم تا مردم با این موضوعات آشنا شوند، دیدگاههای مختلف را ببینند، حرفهای تازه را بشنوند و اگر در حالت خمودگی هستند از آن حالت خارج شوند و مقداری نشاط پیدا بکنند و چه بهتر که این بساط فرهنگی باشد.

وی ادامه داد: این بیست و ششمین جلسه ای بود که برگزار کردیم و سالی چهار بار در این مراسم عمدتا با موضوع فردوسی جنبه های مختلف فرهنگ و تاریخ ایران مورد بررسی قرار می‌گیرد.

◆ رسول مرادی: تک تک ابیات شاهنامه را از آغاز تا پایان با اشک و لبخند نوشته‌ام و هرجا که شبهه‌ای به وجود می‌آمد با دکتر اسلامی ندوشن، فردوسی شناس بزرگ که حق بسیاری بر گردن تک تک مردم ایران دارند مشورت می‌کردم.

◆ دکتر دهقانی:نباید از فردوسی یا سایر ادیبان کلاسیکمان انتظار داشته باشیم که هرچه گفته اند مناسب احوال امروزی ما باشد و به کارمان آید.

مسکن

در صورت اجرای طرح پیشنهادی وزیر راه و شهرسازی

بازگشت رونق به بازار مسکن؟

◀ هومن افشار *

برنامه وزیر راه و شهرسازی برای خانه دار کردن مردم پشت درهای تیم اقتصادی دولت مانده است و بانک مرکزی مصمم است تا طرح را بدلیل افزایش نقدینگی و به طبع آن احتمال افزایش تورم رد کند. طرح وزیر راه و شهرسازی عدم مداخله در ساخت و ساز توسط دولت و حمایت از اقشار کم درآمد جامعه با پرداخت تسهیلات بلند مدت حداکثر ۳۰ ساله به همراه مبالغ منطقی متناسب با قیمت مسکن است . عباس آخوندی بازار مصرفی مسکن را هدف قرار داده و معتقد است با اجرای این طرح زوج های جوان به راحتی صاحب خانه خواهند شد و متعاقبا قیمت اجاره بهاء به دلیل کاهش تقاضا سیر نزولی خواهد گرفت.

آخوندی اما اجرای موفق این طرح را در سایر کشورها مزید بر امتنان می‌داند و می خواهد منابع دولت را صرف یارانه بهره پرداختی تسهیلات، توسط بانکهای تجاری به مردم کند و از طرفی بانکها با عرضه اوراق بهادار تسهیلات پرداختی (رهن ثانویه) منابع خود را تقویت کنند .

بی شک اجرای این طرح رونق را به بازار مسکن بر می‌گرداند و از طرف دیگر دولت می تواند نقش حمایتی-نظارتی خود را دنبال کند و بخش خصوصی هم نقش سرمایه گذار و سازنده را ایفا خواهد کرد، البته به شرط آنکه بانک‌ها در اجرای وظیفه خود موفق عمل کنند و نقدینگی ایجاد شده صرفا صرف بازار مصرفی مسکن شود .

مسکن مهر تورم زا، تجربه تلخی بود که تکرارآن تحت هر برنامه دیگری مقدور نیست. در طرح وزیر راه و شهرسازی تنها نگرانی این است که به میزان تسهیلات پرداختی به خریداران، قیمت مسکن افزایش یابد تا اثر آن را خنثی کند. بازار مسکن مشهد همچنان روزهای آرامی را سپری می‌کند و فضا برای فروش به شدت رقابتی است، به گونه ای که فروشندگان با تعیین قیمت‌های پایین سعی دارند تا خریداران را ترغیب کنند. بازار اجاره نیز به دلیل فصل نامناسب برای جابجایی از تب و تاب افتاده است .

insooansoo.com*